

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 2. Servorum Dei utilitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

Ex Patribus.

Libertate nobilior est servitus Christi. Orig. l. 1. in c. 1 Rom.

Nulla major est dignitas, quam servire Christo. S. Ambrosii lib. de Vid.

Quem regnare delectat, uni omnium Regnatori Deo subditus hæreat; plus eum diligendo, quam se seipsum. S. August. l. de vera Relig. c. 48.

§. II.**Servorum Dei utilitas.****Num. I.****Premium.****Ex Veteri.**

Solve calcamentum de pedibus tuis. Ex. 3. 5. Lipoman. sic explicat: solve calceos; ut hoc symbolo cedas ovibus, & pecudibus tuis, eosque tecum in Deum transferas: ut totus deinceps in Dei jus & obsequium transeat. Olim enim, cum quis jure suo cederet, illudque in propinquum transferret, exuebat calceos, ut patet Ruth 4. 7. Cornelius hic.

Ex quibus Daniel unus erat. Dan. 6. 2. Theodoretus hic: Regnante Nabuchodonosor Daniel splenduit, & à maxime horribili rege adoratus est. Regnante item Balthasar floruit: nec minus illustris fuit Dariò regna tenente: regumque successiones nihil de ejus gloria immutârunt; sed illi morte extincti sunt: at Daniel æqualem illis omnibus splendorem obtinuit. q. d. quis crederet, amicum regis cum rege non perire? prodigiosum id videtur. Convenite huc, qui regum amicitias ambitis, qui stabilem statum in regis favoribus amatis. Unus est, qui volubilem fortunæ rotam stare faciat clavus; nimirum quò inultis Dei servitutem profitentur, Baeza t. 1. l. 1. c. 9. §. 12.

Hebraeus ego sum; Deum cæli ego colo. Jon. 1. 8. juxta Sept. **Quod est opus tuum?** ib. interrogant nautæ. Theophylactus: quæ est negotiatio tua? Quasi ille, ut cæteri, qui unà navigabant, esset mercator; & per mare negotiaretur quæstus gratiâ. Quibus ipse respondit: **servus &c.** Bene ad interrogantiuram mentem respondit: quia ejus negotia scire cupiebant; optimam, & ditissimam, omnium, negotiationem suam explanans his solum verbis: **Deum cæli ego colo.** Quasi dicat, inquit Theophylactus: hoc studium meum, hæc mea negotiatio est, servire Deo vero per mea opera. Baeza t. 2. l. 10. c. 3. §. 23.

Ex Novo, & Patribus.

Abraham genuit Isaac. Matth. 1. 1. Quare hæc sacra generatio inchoatur in Abrahamo? Abraham constituitur caput hujus generationis: nam ille filium suum Deo obculi in holocaustum. Ideo Deus, qui est dives in misericordia, in superabundantem compensationem, filium suum illi dare decrevit. Gen. 22. 16. Solet enim magnificentissimus Deus præmium merito proportionatum dare: & quibus

ei obsequia præstamus, iisdem dona sua nobis communicare. Sylveira hic. q. 20.

Triduo sustinent me. Marci 8. 2. Enumerat dies, quibus ei servimus; imò horas obsequio suo impensas. **Quasi mercenarii dies ejus;** cujus dies, & horæ, annotantur ob mercedem. Marchantius Dom. 6. Pent.

Vos amici mei estis. Joan. 15. 14. Amici Dei dicuntur servi, ut ex scripturæ testimonio claret: ut nomen servitutis non adimat amicitiam; & amicitia nomen non excludat utilem servitutem. Nam Abraham appellatus est amicus, & servus, Dei. **Credidit Abraham Deo, & amicus Dei appellatus est.** Jacobi 2. 23. Et alibi: **Abraham, Isaac, & Jacob, servorum suorum fidelium.** 2. Machab. 1. 2. Servitus in merito, amicitia in præmio. Servus custodit imposita; secreta sentit amicus; foris servus expectat, cubiculum amicus ingreditur. Sim. Cass. l. 12. c. 10.

Scio tribulationem tuam. Apoc. 2. 9. B. Albertus M. nota, quòd dicit, **scio:** in quo innuit, quòd bonum est tali Domino servire, qui non dat oblivioni servitia famulorum.

Videmur quidem Domino negotiari; sed nobis cedunt negotiationis lucra: & videmur Domino offerre hostias; sed nobis, quæ offerimus, redonantur. Deus enim nullius indiget; sed nos vult divites esse: vestrum desiderat per singula quæque profectum. Origen. hom. 8. in Gen.

Quare fecit Deus hominem? Non quasi indigens Deus hominis plasmavit Adam; sed ut haberet, in quem collocaret sua beneficia. Nec nostrò ministeriò indigens, jussit, ut eum sequeremur; sed ut nobis ipsis attribueret salutem: sequi enim Salvatorem, participare est salutem; & sequi lumen, participare est lumen. Propter hoc exquirat Deus ab hominibus servitutem; ut quoniam est bonus, & misericors; beneficiat eis, qui perseverant in servitute ejus. In quantum enim Deus nullius indiget, in tantum homo indiget Dei communionem. Sanct. Irenæus Adv. hærel. l. 4. c. 28.

Bono Creatori secundum animam, & per invisibiles actiones, & invisibila placita, servimus; quia hoc exigit à nobis; non suò, sed nostrò, commodò: quoniam nostrorum ipse non indiget; & in seipso, & ex se ipso, & per seipsum, existens perfectus; à nobis pro nobis perfectiones in anima, & corpore, suâ benignitate requirit. Sim. Cass. Prologo super Evang.

Num. II.**Servis Dei omnia cooperantur in bonum.**

Pugnavit contra Amalec. Ex. 17. 10. Sed quibus armis? Egressi quidem cum aureis, & argenteis vasis, non cum gladiis, lanceis, aut scutis. Unde ergo eis arma contra Amalech? Theodoretus hic: his nempe, quæ cum Egyptiorum cadaveribus ad littora devoluta sustulerant. Armis servierunt hostilia in bonum suum, & internecionem hostium. Baeza t. 2. l. 10. c. 3. §. 5.

Mmm m §

Venie

Venistis ad mare; persecutique sunt Aegyptii Patres vestros. Jof. 24. 6. Mare Hebrais videbatur infaustum; Pharaonis persecutionis commodum: verum adeo contrarius fuit humano judicio eventus; ut mare Hebraeos securè transmiserit, & dignâ strage absorberit Aegyptios. Naxera hic §. 28. Dei servis, quæ imminere videbantur pericula, vertuntur sæpe in auxilia.

Ferrum nunquam ascendit super caput meum, quia Nazareus, id est, consecratus Deo sum. Judic. 16. 17. Illud mirabile robur Samsonis, quò vincula facile rumpebat, in capitis crinibus stavit Deus: quia Nazareus erat, id est, Deo consecratus: cujus externum signum erat, quòd novacula non transibat per caput ejus; nec erat rasum tempore separationis suæ. Num. 6. 5. *Sanctus erit, crescente cesarie capitis ejus.* Samson capillis obsequium Deo deferebat; ideo etiam in iis à Deo honorabatur. Sylveira in Matth. 1. q. 20.

Cumque gladium non haberet in manu David, cucurrit. 1. Reg. 17. 50. Dum vides Philisthaum Goliath horrendò præcingi ense, quò præinctus in arenam descendit contra inermem puerum; ad quid gladium acuit? ad quid fortè strinxit? an ut periret David? absit; imò ut David haberet, quò possit hostem trucidare. Bæza t. 2. l. 10. c. 3. §. 5.

Ecce piscis immanis exivit ad devorandum eum. Tob. 6. 2. Ex formidato periculo experitur auxilium: nam piscis fel oculos patri restituit. Naxera in Jof. 24. §. 28.

Fecit lutum ex sputo. Joan. 9. 6. Servos Dei etiam adversantia mala juvant. Quis à luto cecitatem speraret pelli, quod oculis contrarium est. Bæza cit.

Rationalis anima, si Creatori suo serviat, à quo facta est, per quem facta est, & ad quem facta est; cuncta ei cœtera servient. S. August. l. de vera Relig. c. 44.

§. III.

Servire Deo suave, & facile.

Tribui Levi non dedit possessionem: quoniam Dominus Deus Israel ipse est possessio ejus. Jof. 13. 33. Divina tractantes carebant labore, non fructu: populus enim iis decimas fructuum solvebat. Naxera hic §. 49.

Tollite jugum meum super vos. Matth. 11. 29. Non dicit, venite, imponam jugum meum super vos; sed vos illud tollite. Cajetanus hic: tollite, id est, Evangelicam Legem meam voluntariè suscipite. Neque enim inveniretur requies, tanquam corona, ubi in tollendo jugo non esset meritum. Nec meritum esse poterat; si non liberis, sed coactis, imponeretur. Ramirez in Apoc. 3. ep. 7.

Jugum meum suave &c. Matth. 11. 30. Portare jugum Christi, suave est, si ornamenta putes cervicis tuæ esse, non onera. Erige cervicem: redimicula, non vincula, geris. S. Ambros. Oct. 3. in Pl. 118. Suave est volentibus, durum est nolentibus. Quamvis durum videatur esse ad Sanctos, propter corporalem tribulationem; tamen suave est: quia habent spem vitæ æternæ. S. Hieron. in Pl. 16.

Fecit ei convivium magnum Levi in domo sua. Luc. 5. 29. Ità Domino cœli, terræque, servitur. Non tristes, sed alacres, & epulantes, dimittamus telonium: Deique scias servitutum esse; cujus auspiciatur Mathæus tyrocinium ab epulis. Nunquam fortè Levi lautius cœnavit; quam cum pecuniam abjecit. Oliva l. 13. Strom. hic.

Nulla major consolatio, nulla delectatio gratior, quam servire Deo. Vita religiosa, vita quieta, pacifica, secura, delectabilis, jucunda, rationalis, amicabile, & gratissima. S. Thom. Vill. f. 2. D. Quad.

§. IV.

*Servire Deo suavius, & utilius; quàm Mundo, & diabolo.**Ex Veteri.*

Infans octo dierum circumcidetur. Gen. 17. 12. Deus puerorum circumcisionem præcipit; Pharaon submersionem. Ex. 1. 16. Quam leviora sustinent parentes, cum Deo obsequuntur: & quam immania, dum Aegyptiis inferunt. Sub Dei legibus filios circumcidunt ad vitam; sub Pharaonis legibus filios generant ad funera. Cum aliqua dura lex divina injungere videtur; cogita, quàm ferè impossibilia amor mundanus imperet: quanta brevis dignitas, ambitio, cupiditas. Naxera in Jof. 3. §. 17.

Jacob in domo Dei quiescit, &c. Gen. 28. 12. In domo Laban Gen. 31. 40. astu uritur, & gelu.

Præcipe Sacerdotibus, qui portant arcam fœderis; & dic eis: cum ingressi fueritis partem aquæ Jordanis, stete in ea. Jof. 3. 8. 17. Durum ad speciem præceptum. Sed quid Pharaon suis imperat? Ex. 14. 23. *Persequentes Aegyptii ingressi sunt post eos, & omnis equitatus Pharaonis &c.* Durius, & periculosius est, marinis vorticibus se cœcâ temeritate objicere; quàm fluviales undas Deo duce transire. Tertullianus l. 7. ad MM. c. 5. hæc non sine causâ Dominus in sæculum admittit; sed ad nos, & tunc exhortandos, & in illo die confundendos; si formidaverimus pati pro veritate in salutem, quæ alii aspectaverunt pro vanitate in perditionem. Naxera cit.

Misitque Saul ad Isai dicens: stet David in conspectu meo: invenit enim gratiam in oculis meis. 1. Reg. 16. 22. Et tamen 1. Reg. 17. 55. quærit: *de qua stirpe descendit hic adolescens?* Unde tanta oblivio in rege? Assentior Lyrano, qui putat, eam profectam fuisse à diabolica perturbatione. Hoc habet Mundus ingenium, acceptum à diabolo; ut suorum penitus obliviscatur, & minimè suos noscat. Quis magis absconditus ab oculis mortalibus, quàm Judith c. 8. 5. *hec in superioribus domus sua fecit sibi secretum, in quo cum puellis suis clausa morabatur.* An ideo incognita? ait textus: *erat hæc in omnibus famosissima; quoniam timebat Dominum valde.* v. 8. Bæza t. 1. l. 7. c. 1. §. 4.

Servi.